

Zimski vrt: raziskovanje mikropop domišljije v sodobni japonski umetnosti

Razstava poskuša raziskati pomembne trende sodobne japonske umetnosti, ki so skupni generaciji mladih umetnikov, rojenih v obdobju od poznih 60. do zgodnjih 80. let in uveljavljenih v času od poznih 90. do zgodnjih let 21. stoletja. Kljub navidezni raznolikosti njihovih umetniških slogov, so tej generaciji umetnikov skupni določeni pristopi in umetniška načela, kot na primer soočanje z negativnimi učinki globalizacije v razpadu gospodarstva, uniformnost življenjskih slogov in razpad lokalnih skupnosti po svetu. Z uporabo preprostih in vsakdanjih materialov ter z zavestnim pristopom otroške spontanosti umetniki te generacije iščejo edinstvene načine preživetja v tej neugodni situaciji.

Razstava poskuša pojasniti te skupne značilnosti s pomočjo izraza štirinajstih sodobnih umetnikov in s teoretično idejo »mikropopa«. Izraz mikropop je skovala kritičarka in kustosinja Midori Matsui in nakazuje metode: 1) zbiranja različnih fragmentov informacij, pridobljenih na podlagi posameznikovih doživetij, neodvisnih od prevladujočih kulturnih diskurzov, z namenom oblikovanja edinstvene estetike ali načinov vedenja ter 2) ponovno uporabo obstoječih, banalnih, vsakodnevnih stvari, zastarelih navad, nepoznanih krajev na igriv način, ki izvira iz njihovih uporabnih funkcij in družbenih predpostavk, z namenom ustvariti situacije ali nove igre, v katerih lahko udeleženci najdejo nove priložnosti za medsebojno komunikacijo ali pomenljiva dejanja.

Ta zamisel, ki je bila preizkušena na razstavi »Vrata v poletje: obdobje mikropopa« leta 2007 v Art Tower Mito, je odražala moralo in estetski boj nove umetniške generacije za preoblikovanje dojemanja sveta skozi drobne, a inovativne spremembe na vsakodnevnih predmetih, preko primerne izbire in prerazporejanja detajlov. Tokratna razstava raziskuje tako nadaljevanje omenjenega pristopa kot tudi naraščanje njegove uporabe med umetniki, ki predstavljajo novo spoznanje pomembnosti nezavednega procesa našega uma in telesa za svobodnejše oblikovanje predstav, ter hkrati raziskuje njihovo povečano potrebo pridobitve takojšnjega in fizičnega stika z materialnostjo živega sveta.

Naslov razstave, »Zimski vrt«, ima dva nasprotujoča si pomena. Lahko pomeni dobesedno »opustošen vrt v zimskem času«, če pa besedi dojemamo kot eno besedno zvezo, »zimski vrt« pomeni rastlinjak. Soobstoj nasprotujočih si pomenov znotraj enega izraza predstavlja osrednji paradoks razstave. Negativni pomen besedne zveze predstavlja tegobe sodobnega življenja, kot tudi soočanje umetnikov z neugodnimi pogoji tega časa in njihov trud, da bi jih kar najbolje izkoristili. Podoba rastlinjaka pa predstavlja prostor, ki kljub majhnosti in umetno ustvarjenem okolju, goji različne organizme, med njimi rastline, žuželke, ptice in povrh vsega omogoča neprestano delovanje mikrobov v zemlji, ki tvorijo bogate in raznolike plasti življenja.

Razstavo sestavljajo tri metodološke kategorije. Kategorija I prikazuje različna umetniška izražanja, vključno z risbami, video posnetki in zvočnimi instalacijami. Ta izražanja predstavljajo proces asociacij, ki ga sprožijo nepomembni detajli vsakodnevnega življenja, ki prikazujejo delovanje nezavednega kot mehanizma za naključno poenotenje podob, to pa povezuje različne elemente onstran racionalnih redov. Kategorija II vključuje izražanja, ki predstavljajo kreativno uporabo sodobnih japonskih subkultur kot so mange, anime, znanstvena fantastika, računalniške

igre, televizijske reportaže in situacijske komedije, z namenom projicirati notranje prepričanje umetnikov, ujeti materialnost uprizarjajočega telesa ali razkriti skrito resnico o nekem kraju. Kategorija III vključuje umetniška dela, ki vsebujejo osnovne strukture samostojnega nastajanja, med katerimi so rastline, živali in minerali. Tako gradi okolje ali nazoren prostor, ki sporoča gledalcu fizične in psihološke učinke ter vplive zunanjih pojavov. Z vzajemno komunikacijo umetniških del bodo te tri usmeritve doživete organsko in bodo hkrati predstavljale paradoks »zimskega vrta« kot manjšega umetno ustvarjenega prostora, ki vsebuje z življenje v miniaturi.

Razstava predstavlja preproste, ampak prilagodljive umetniške oblike, ki prikazujejo osnovno delovanje človeškega uma in telesa, ki osvobaja domišljijo od vsiljenih zgodovinskih in kulturnih omejitev. Tovrstna umetniška dela so odziv mladih japonskih umetnikov na nespodbudne pogoje njihovega časa, pri čemer sporočajo upanje za duhovno preživetje in učinkovito reorganizacijo življenjskega okolja.

Midori Matsui, kustosinja